

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

OCAK 2024
Sayı 129

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Küresel Endeksler</u>	<u>1</u>
<u>Küresel Piyasalar</u>	<u>1</u>
<u>Büyüme Oranı</u>	<u>2</u>
<u>Enflasyon Oranı</u>	<u>3</u>
<u>Faiz Oranı</u>	<u>4</u>
<u>Sanayi Üretim Endeksi</u>	<u>5</u>
<u>İmalat PMI Endeksi</u>	<u>6</u>
<u>İşsizlik Oranı</u>	<u>7</u>
<u>Dış Ticaret</u>	<u>8</u>
<u>Döviz Kurları</u>	<u>9</u>
<u>Dünya Borsaları</u>	<u>10</u>
<u>Teknoloji ve İnovasyon Gündemi</u>	<u>11</u>

TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Enflasyon - Aralık 2023</u>	<u>12</u>
<u>Sanayi Üretim Endeksi - Kasım 2023</u>	<u>13</u>
<u>Kapasite Kullanım Oranı - Aralık 2023</u>	<u>14</u>
<u>Hane Halkı İşgücü Verileri - Kasım 2023</u>	<u>15</u>
<u>Güven Endeksleri - Aralık 2023</u>	<u>16</u>
<u>Bütçe Gerçekleşmeleri - Aralık 2023</u>	<u>16</u>
<u>Ödemeler Dengesi - Kasım 2023</u>	<u>17</u>
<u>Dış Ticaret Verileri - Kasım 2023</u>	<u>18</u>
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye</u>	<u>19</u>
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir</u>	<u>20</u>

KÜRESEL ENDEKSLER

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ

Aralık 2023 49,0

Kasım 2023 49,3

Global imalat PMI aralıkta 0,3 puan düştü.

DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ

Eylül 2023 132,1

Ağustos 2023 131,2

Dünya Ticaret Hacmi eylülde %0,7 arttı.

MSCI DÜNYA ENDEKSİ

Aralık 2023 3.169

Kasım 2023 3.024

Morgan Stanley Dünya Endeksi aralıkta %4,8 arttı.

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ

Aralık 2023 118,5

Kasım 2023 120,3

Küresel gıda fiyatları aralıkta %1,5 düştü.

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ

Aralık 2023 2.094

Kasım 2023 2.937

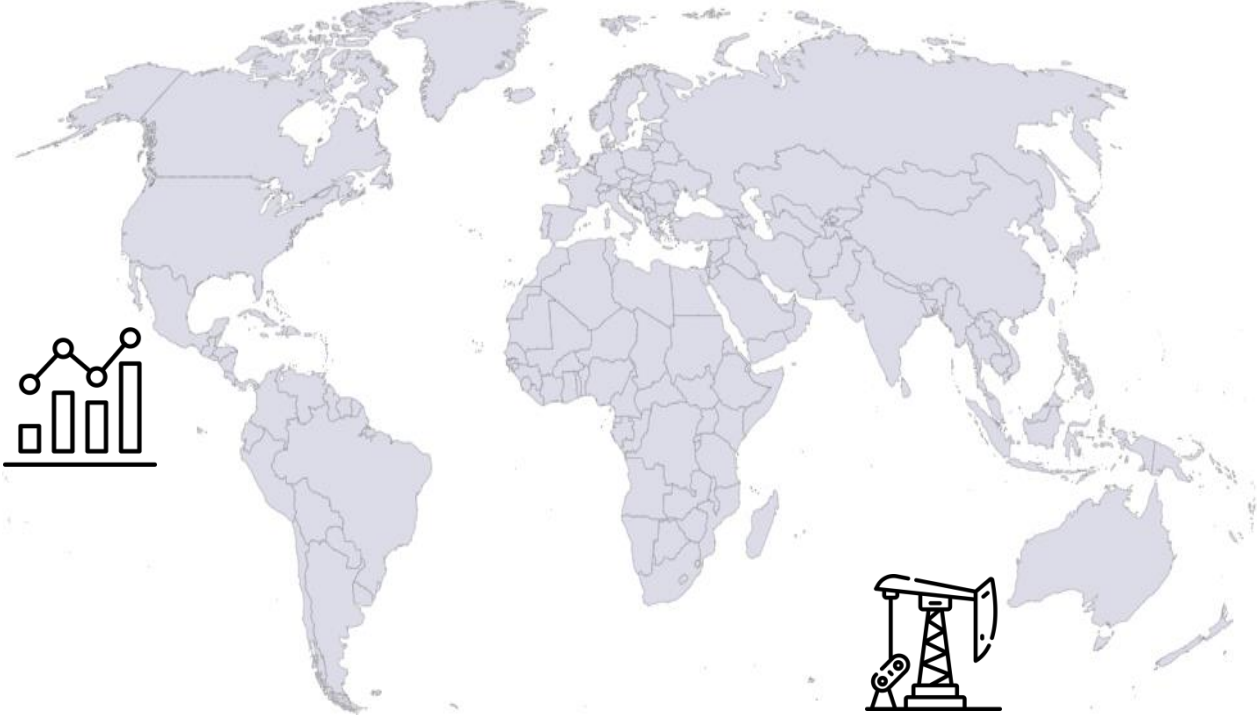
Baltık Kuru Yük Endeksi aralıkta %28,7 düştü.

MSCI GELİŞEN ÜLKELER ENDEKSİ

Aralık 2023 1.024

Kasım 2023 987

Morgan Stanley Gelişen Ülkeler Endeksi aralıkta %3,7 arttı.

KÜRESEL PİYASALAR

HAM PETROL (\$)

Aralık 2023 71,6

Kasım 2023 75,9

Ham petrol fiyatı aralıkta %5,6 düştü.

ALTIN/ONS (\$)

Aralık 2023 2.072

Kasım 2023 2.038

Altının ons fiyatı aralıkta %1,6 arttı.

GÜMÜŞ/ONS (\$)

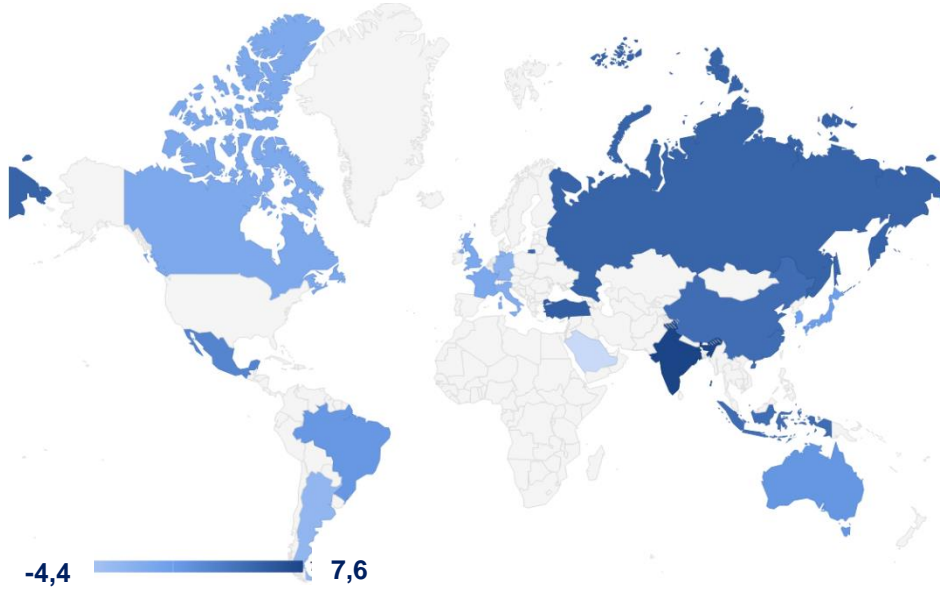
Aralık 2023 24,0

Kasım 2023 25,3

Gümüşün ons fiyatı aralıkta %5 düştü.

ÜLKELER	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
Hindistan	7,6	7,8	Eylül/2023
Türkiye	5,9	3,9	Eylül/2023
Rusya	5,5	4,9	Eylül/2023
Endonezya	4,9	5,2	Eylül/2023
Çin	4,9	6,3	Eylül/2023
Meksika	3,3	3,4	Eylül/2023
ABD	2,9	2,4	Eylül/2023
Avustralya	2,1	2,0	Eylül/2023
Brezilya	2,0	3,5	Eylül/2023
Japonya	1,5	2,2	Eylül/2023
G. Kore	1,4	0,9	Eylül/2023
Fransa	0,6	1,2	Eylül/2023
İngiltere	0,6	0,6	Eylül/2023
Kanada	0,5	1,2	Eylül/2023
İtalya	0,1	0,3	Eylül/2023
Euro Bölgesi	0,0	0,6	Eylül/2023
Almanya	-0,4	0,1	Eylül/2023
G. Afrika	-0,7	1,5	Eylül/2023
Arjantin	-0,8	-4,9	Eylül/2023
S. Arabistan	-4,4	1,2	Eylül/2023

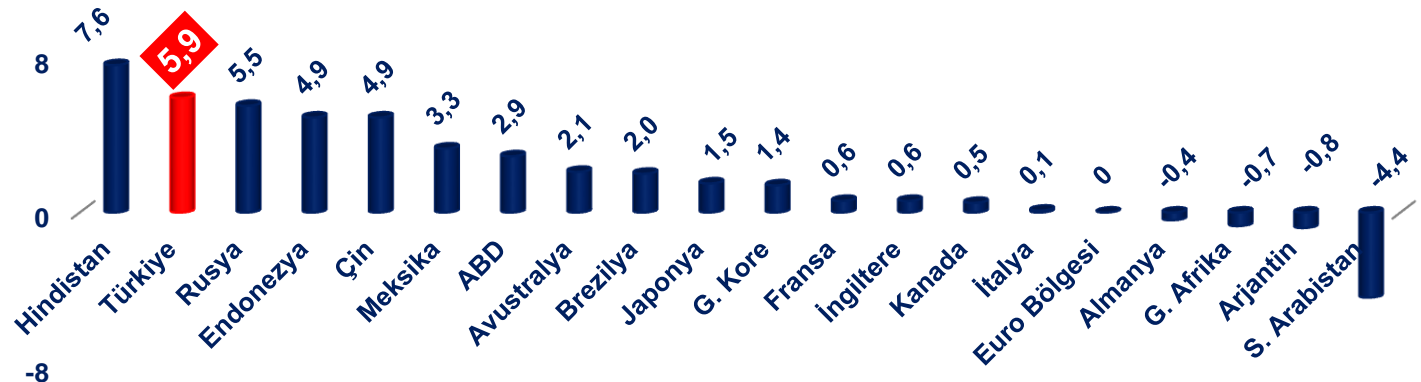

Güncel veriler itibarıyla,

En çok büyüyen 3 ülke;
Hindistan, Türkiye ve Rusya

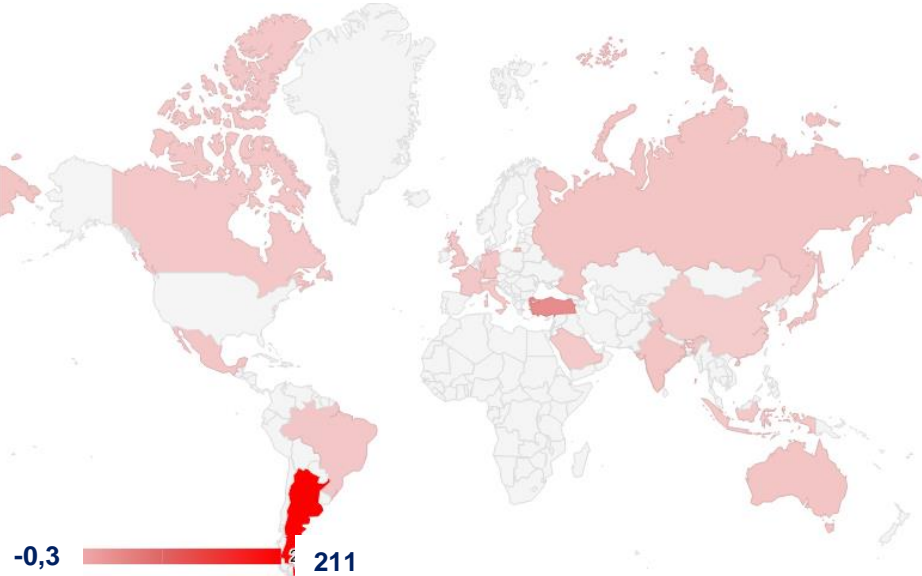
En çok daralan 3 ülke;
G. Afrika, Arjantin, S. Arabistan oldu.

2024 yılında küresel resesyon endişeleri azalmakla birlikte, küresel büyümede yavaşlama beklentileri devam ediyor.

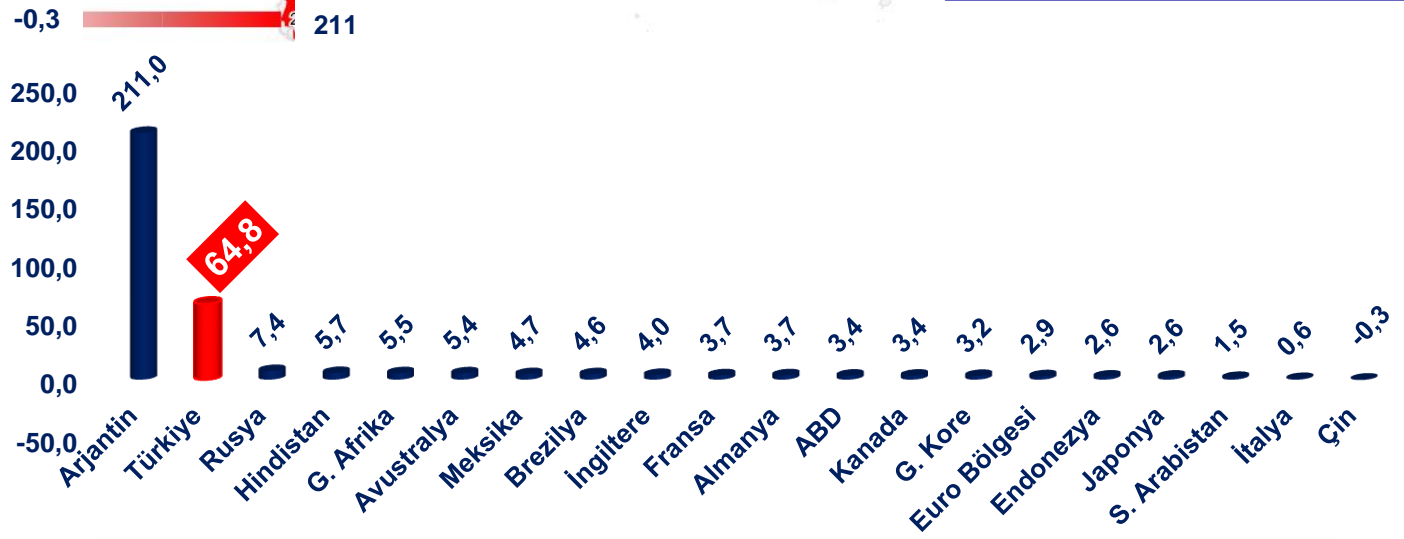

ÜLKELER	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	211,0	161,0	Aralık/2023
Türkiye	64,8	61,9	Aralık/2023
Rusya	7,4	7,5	Aralık/2023
Hindistan	5,7	5,6	Aralık/2023
G. Afrika	5,5	5,9	Kasım/2023
Avustralya	5,4	6,0	Eylül/2023
Meksika	4,7	4,3	Aralık/2023
Brezilya	4,6	4,6	Aralık/2023
İngiltere	4,0	3,9	Aralık/2023
Fransa	3,7	3,5	Aralık/2023
Almanya	3,7	3,2	Aralık/2023
ABD	3,4	3,1	Aralık/2023
Kanada	3,4	3,1	Aralık/2023
G. Kore	3,2	3,3	Aralık/2023
Euro Bölgesi	2,9	2,4	Aralık/2023
Endonezya	2,6	2,9	Aralık/2023
Japonya	2,6	2,8	Aralık/2023
S. Arabistan	1,5	1,7	Aralık/2023
İtalya	0,6	0,7	Aralık/2023
Çin	-0,3	-0,5	Aralık/2023

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek enflasyon oranına sahip 3 ülke; Arjantin, Türkiye, Rusya
En düşük enflasyon oranına sahip 3 ülke; Çin, İtalya, S. Arabistan oldu.

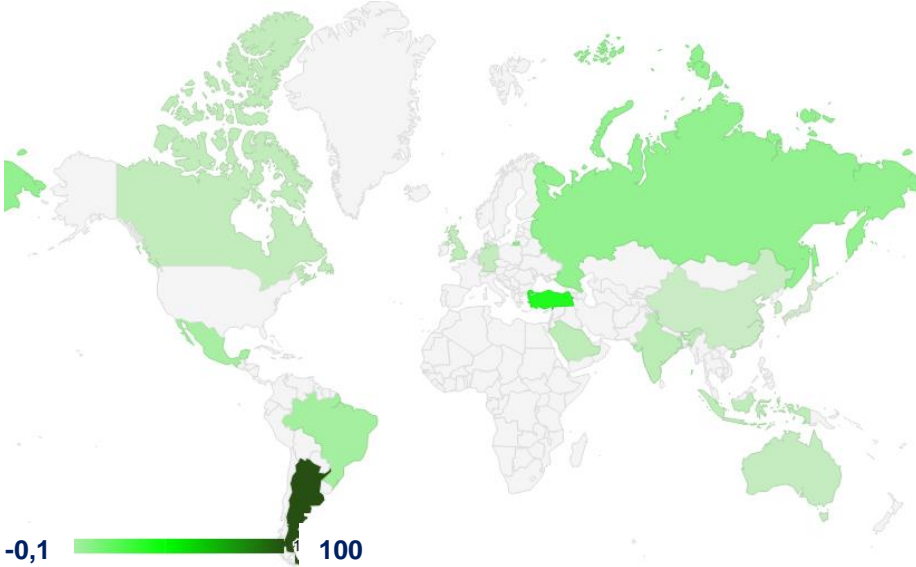

POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

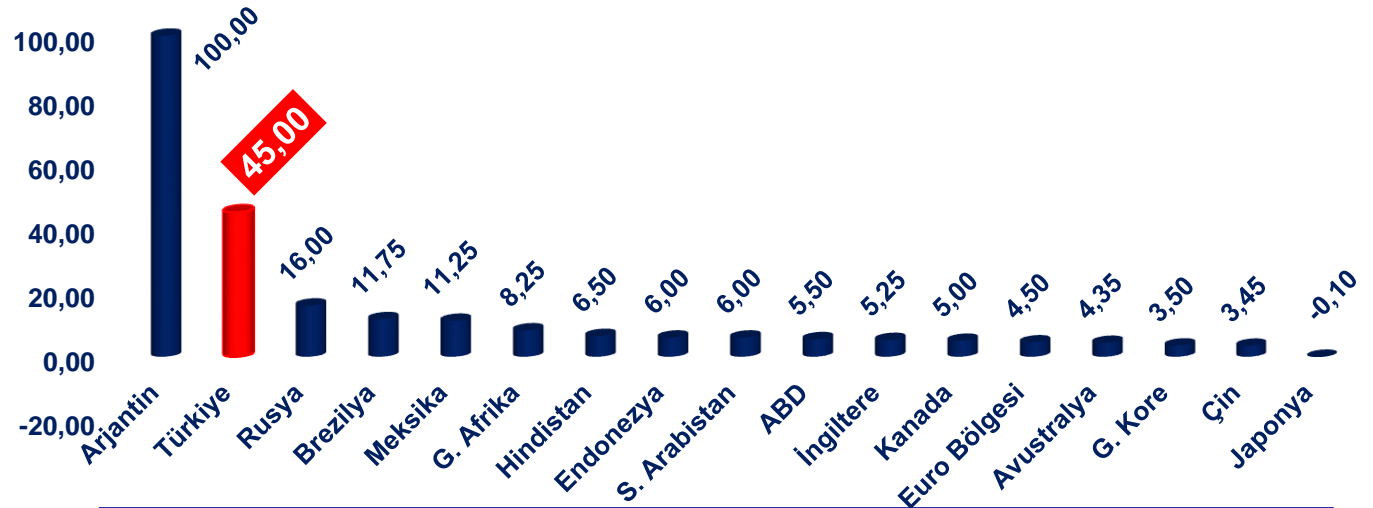

EĞE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
ADAPLATION CHAMBER OF INDUSTRY

ÜLKELER	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Arjantin	100,00	100,00	Aralık/2023	Sabit
Türkiye	45,00	42,50	Ocak/2024	250 baz puan artış
Rusya	16,00	15,00	Aralık/2023	100 baz puan artış
Brezilya	11,75	12,25	Aralık/2023	50 baz puan indirim
Meksika	11,25	11,25	Aralık/2023	Sabit
G. Afrika	8,25	8,25	Aralık/2023	Sabit
Hindistan	6,50	6,50	Aralık/2023	Sabit
Endonezya	6,00	6,00	Ocak/2024	Sabit
S. Arabistan	6,00	6,00	Kasım/2023	Sabit
ABD	5,50	5,50	Aralık/2023	Sabit
İngiltere	5,25	5,25	Aralık/2023	Sabit
Kanada	5,00	5,00	Aralık/2023	Sabit
Euro Bölgesi	4,50	4,50	Aralık/2023	Sabit
Avustralya	4,35	4,35	Aralık/2023	Sabit
G. Kore	3,50	3,50	Ocak/2024	Sabit
Çin	3,45	3,45	Ocak/2024	Sabit
Japonya	-0,10	-0,10	Ocak/2024	Sabit

Güncel veriler itibarıyla,
2 Merkez Bankası faiz artırdı.
14 Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.
1 Merkez Bankası faiz indirdi.

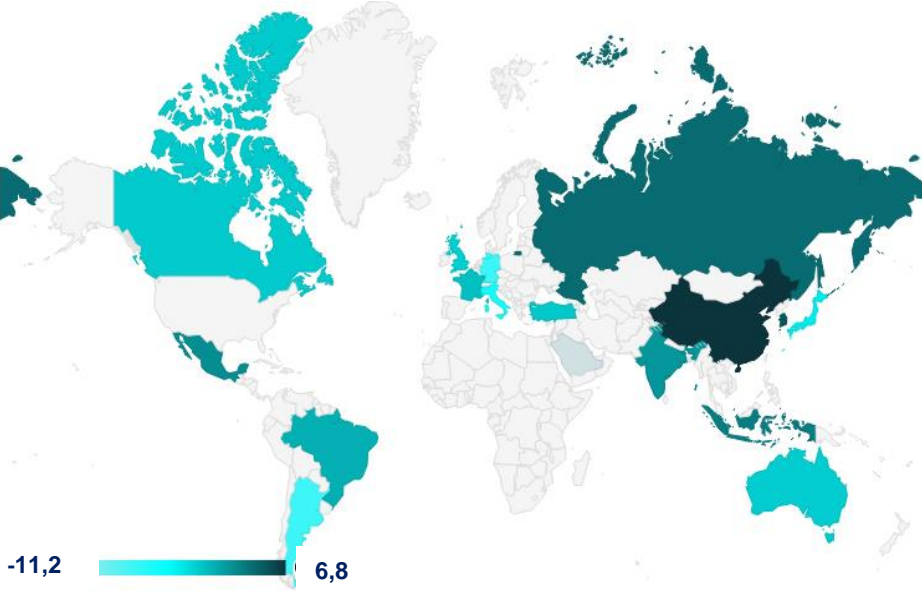

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

ÜLKELER	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
Çin	6,8	6,6	Aralık/2023
G. Kore	5,3	0,9	Kasım/2023
Rusya	4,3	5,3	Kasım/2023
Endonezya	3,5	0,5	Eylül/2023
Meksika	2,8	5,6	Kasım/2023
Hindistan	2,4	11,6	Kasım/2023
G. Afrika	1,9	2,3	Kasım/2023
Brezilya	1,3	1,1	Kasım/2023
ABD	1,0	-0,6	Aralık/2023
Fransa	0,6	2,0	Kasım/2023
Türkiye	0,2	1,3	Kasım/2023
Kanada	0,1	-0,3	Ekim/2023
Avustralya	0,0	1,8	Eylül/2023
İngiltere	-0,1	-0,5	Kasım/2023
Japonya	-1,4	1,1	Kasım/2023
İtalya	-3,1	-1,1	Kasım/2023
Almanya	-4,8	-3,4	Kasım/2023
Arjantin	-4,9	-0,7	Kasım/2023
Euro Bölgesi	-6,8	-6,6	Kasım/2023
S. Arabistan	-11,2	-12,3	Kasım/2023

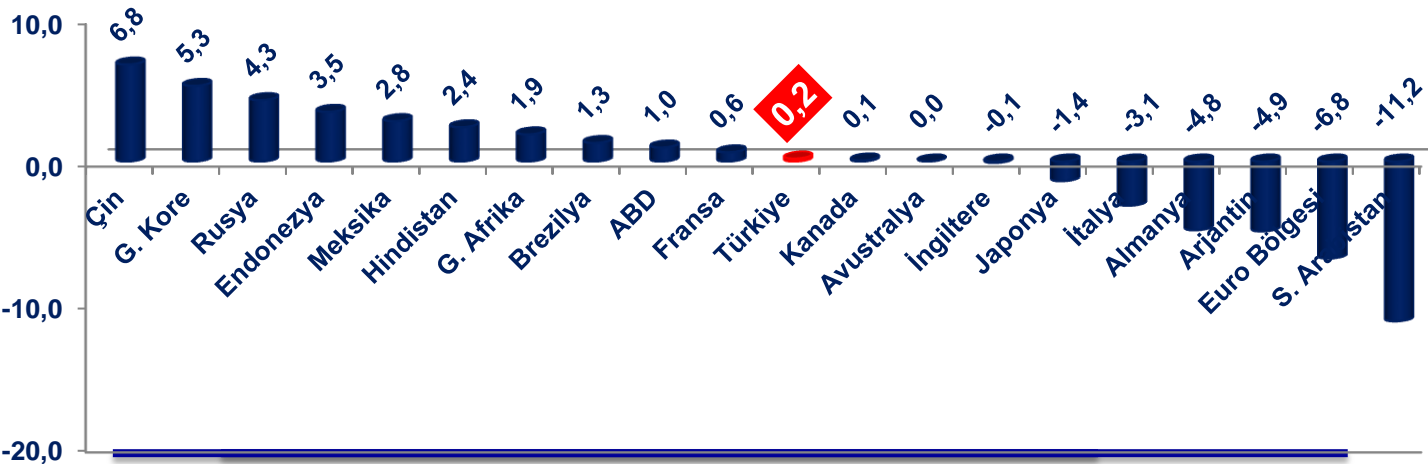

Güncel veriler itibarıyla,

Sanayi üretimi
En çok artan 3 ülke;
Çin, Güney Kore ve Rusya

En çok daralan 3 ülke;
S. Arabistan, Euro Bölgesi,
Arjantin oldu.

Güncel verilerde Çin başta olmak üzere Asya ülkelerinin sanayi üretimi daha güçlü bir artış kaydetti.

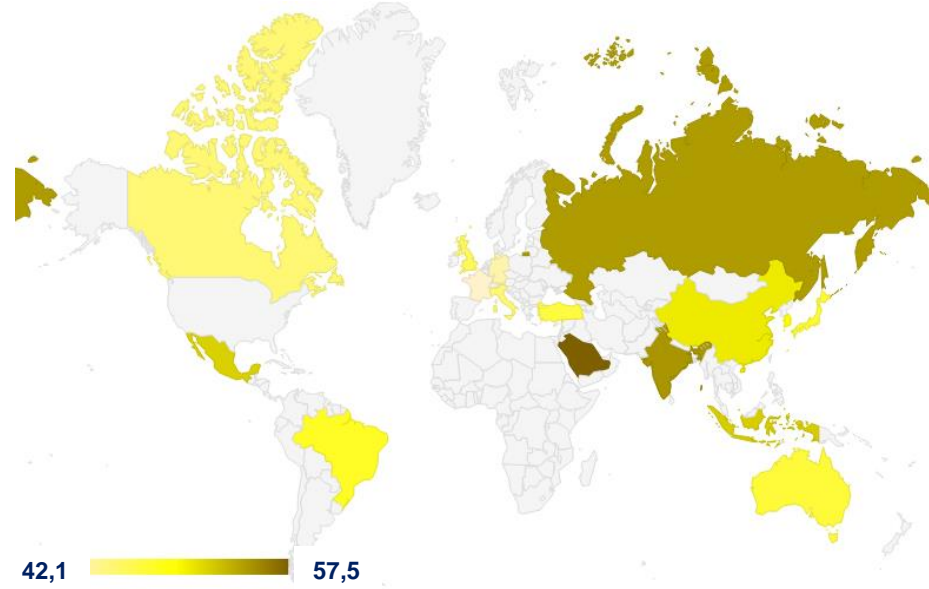

İMALAT PMI ENDEKSİ

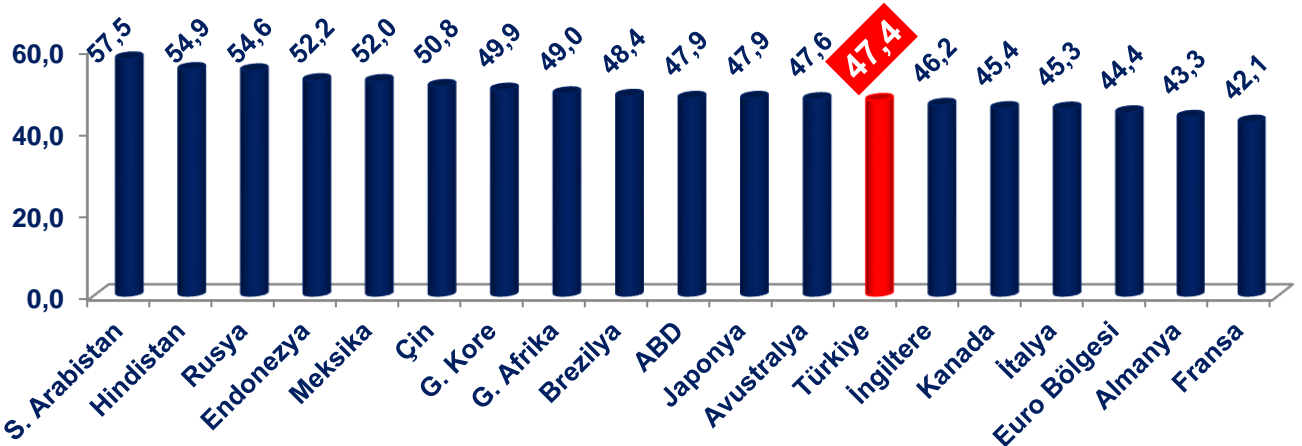

EĞE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
ADASSANTRON CHAMBER OF INDUSTRY

ÜLKELER	Güncel İmalat PMI Endeksi (Aralık 2023)	Bir Önceki PMI Endeksi (Kasım 2023)	Değişim
S. Arabistan	57,5	57,5	Sabit
Hindistan	54,9	56,0	-1,1 puan azalış
Rusya	54,6	53,8	0,8 puan artış
Endonezya	52,2	51,7	0,5 puan artış
Meksika	52,0	52,5	-0,5 puan azalış
Çin	50,8	50,7	0,1 puan artış
G. Kore	49,9	50,0	-0,1 puan azalış
G. Afrika	49,0	50,0	-1,0 puan azalış
Brezilya	48,4	49,4	-1,0 puan azalış
ABD	47,9	49,4	-1,5 puan azalış
Japonya	47,9	48,3	-0,4 puan azalış
Avustralya	47,6	47,7	-0,1 puan azalış
Türkiye	47,4	47,2	0,2 puan artış
İngiltere	46,2	47,2	-1,0 puan azalış
Kanada	45,4	47,7	-2,3 puan azalış
İtalya	45,3	44,4	0,9 puan artış
Euro Bölgesi	44,4	44,2	0,2 puan artış
Almanya	43,3	42,6	0,7 puan artış
Fransa	42,1	42,9	-0,8 puan azalış

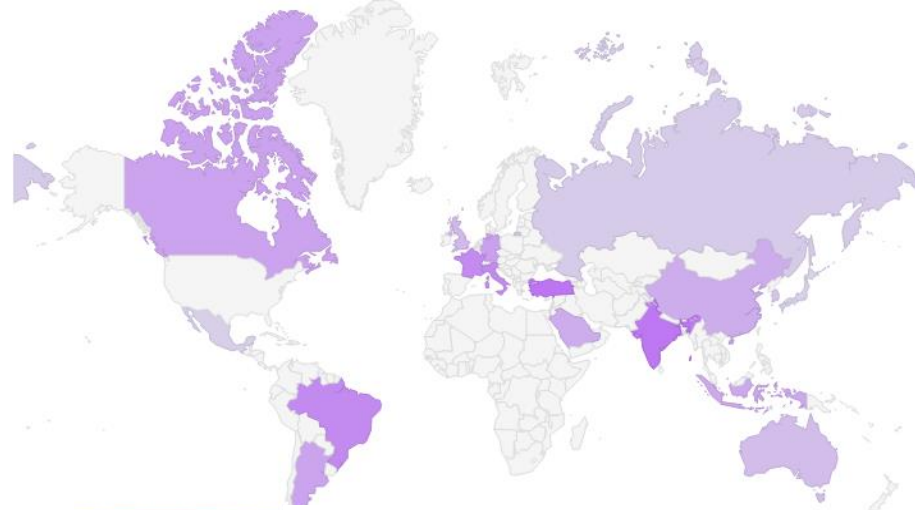

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; S. Arabistan, Hindistan, Rusya
En düşük imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Fransa, Almanya, Euro Bölgesi oldu.

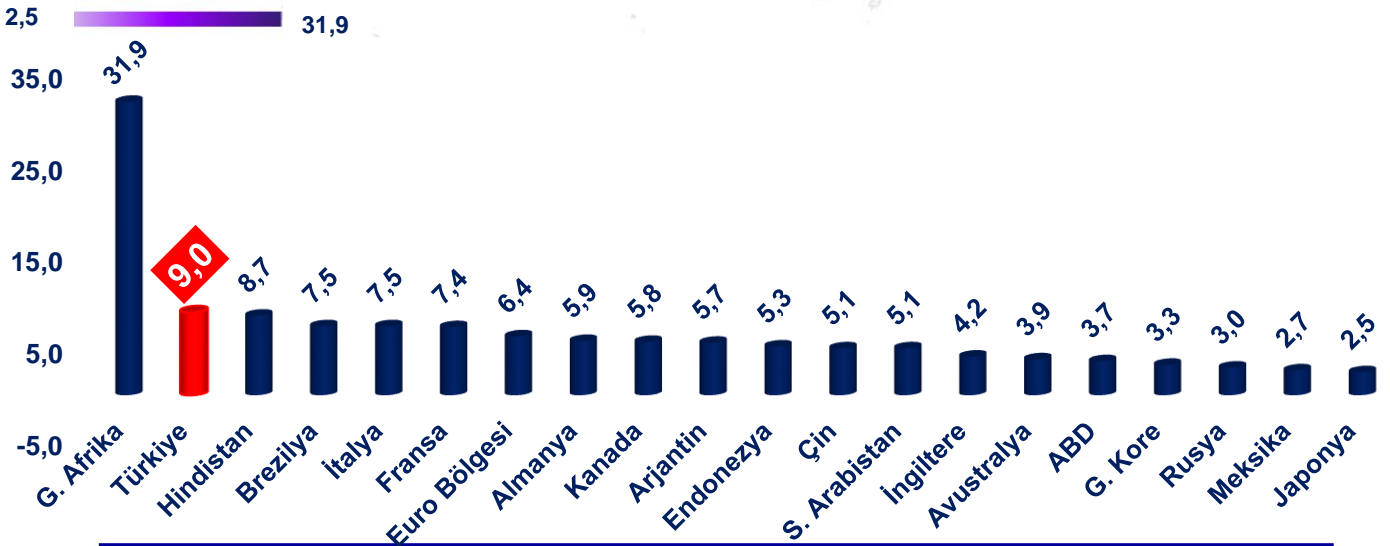
ÜLKELER	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	31,9	32,6	Eylül/2023
Türkiye	9,0	8,6	Kasım/2023
Hindistan	8,7	9,2	Aralık/2023
Brezilya	7,5	7,6	Kasım/2023
İtalya	7,5	7,7	Kasım/2023
Fransa	7,4	7,2	Eylül/2023
Euro Bölgesi	6,4	6,5	Kasım/2023
Almanya	5,9	5,8	Aralık/2023
Kanada	5,8	5,8	Aralık/2023
Arjantin	5,7	6,2	Eylül/2023
Endonezya	5,3	5,5	Eylül/2023
Çin	5,1	5,0	Aralık/2023
S. Arabistan	5,1	4,9	Eylül/2023
İngiltere	4,2	4,2	Kasım/2023
Avustralya	3,9	3,9	Aralık/2023
ABD	3,7	3,7	Aralık/2023
G. Kore	3,3	2,8	Aralık/2023
Rusya	3,0	3,0	Kasım/2023
Meksika	2,7	2,7	Kasım/2023
Japonya	2,5	11,6	Kasım/2023

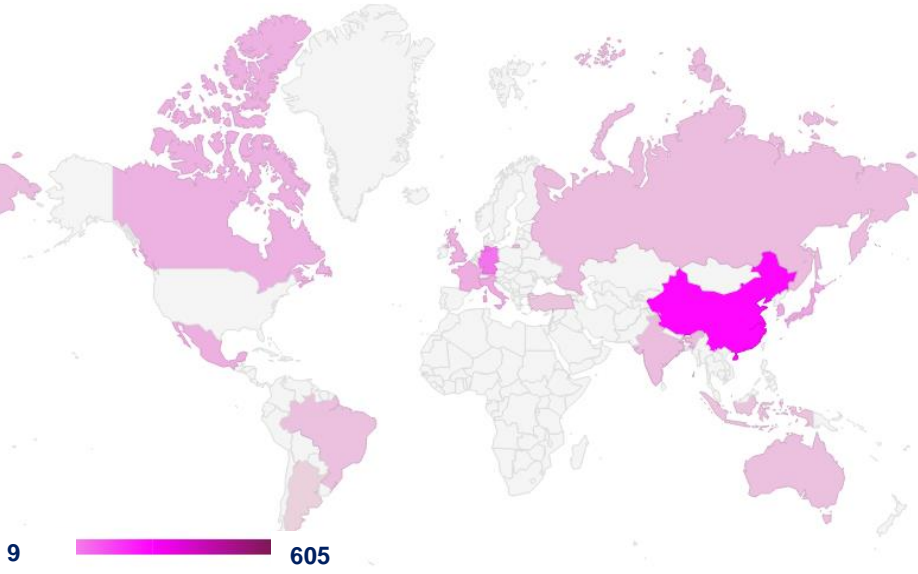
Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek işsizlik oranına sahip 3 ülke; G. Afrika, Türkiye, Hindistan

En düşük imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Rusya, Meksika, Japonya oldu.

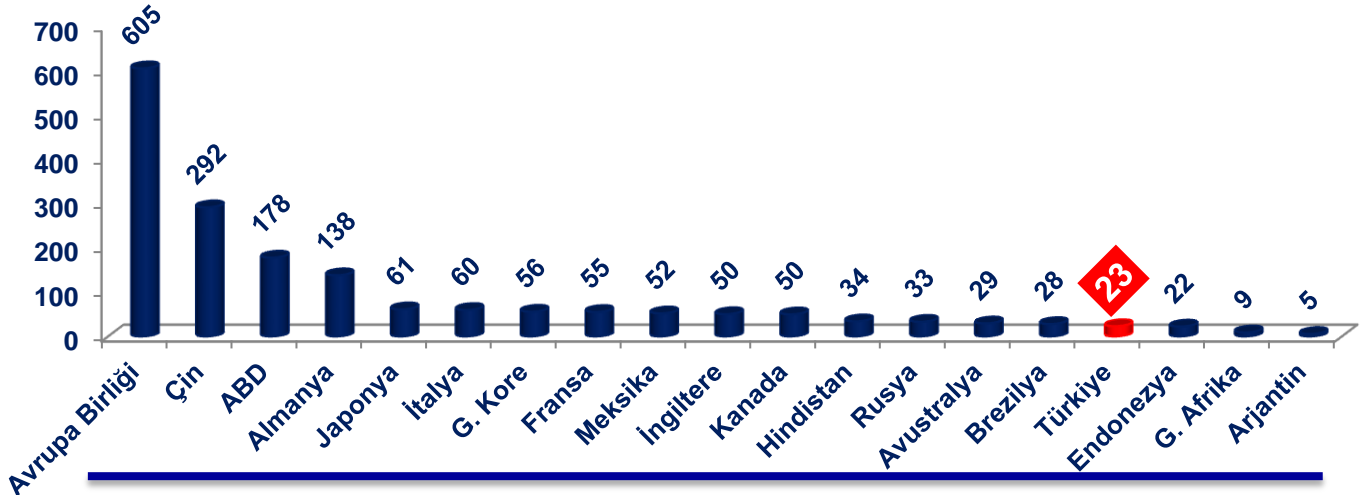

ÜLKELER	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	605	590	Ekim/2023
Çin	292	274	Kasım/2023
ABD	178	171	Ekim/2023
Almanya	138	138	Ekim/2023
Japonya	61	62	Ekim/2023
İtalya	60	55	Ekim/2023
G. Kore	56	55	Kasım/2023
Fransa	55	52	Ekim/2023
Meksika	52	50	Ekim/2023
İngiltere	50	44	Ekim/2023
Kanada	50	48	Ekim/2023
Hindistan	34	34	Kasım/2023
Rusya	33	40	Ekim/2023
Avustralya	29	28	Ekim/2023
Brezilya	28	30	Kasım/2023
Türkiye	23	23	Kasım/2023
Endonezya	22	21	Ekim/2023
G. Afrika	9	9	Ekim/2023
DÜNYA	5.923	5.862	2023/III. Çeyrek

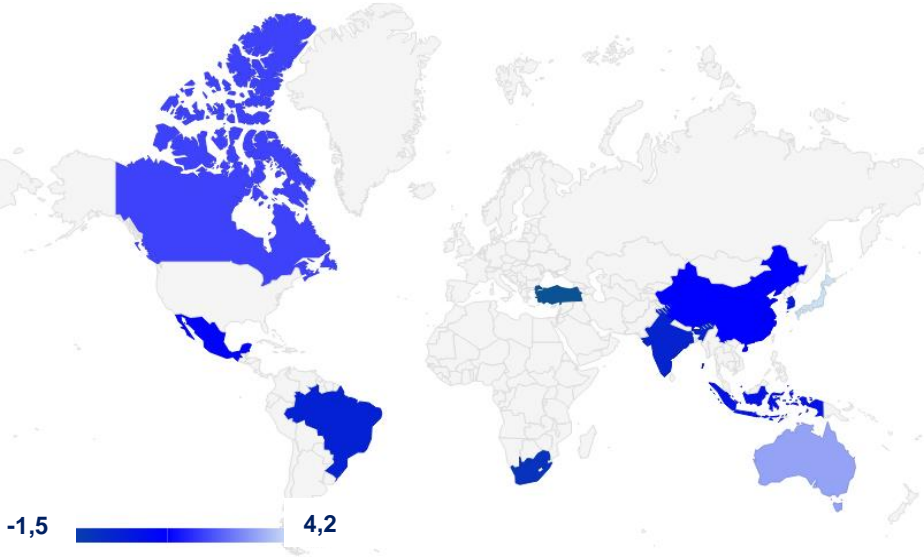
Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek ihracat gerçekleştirenler; AB, Çin ve ABD oldu.

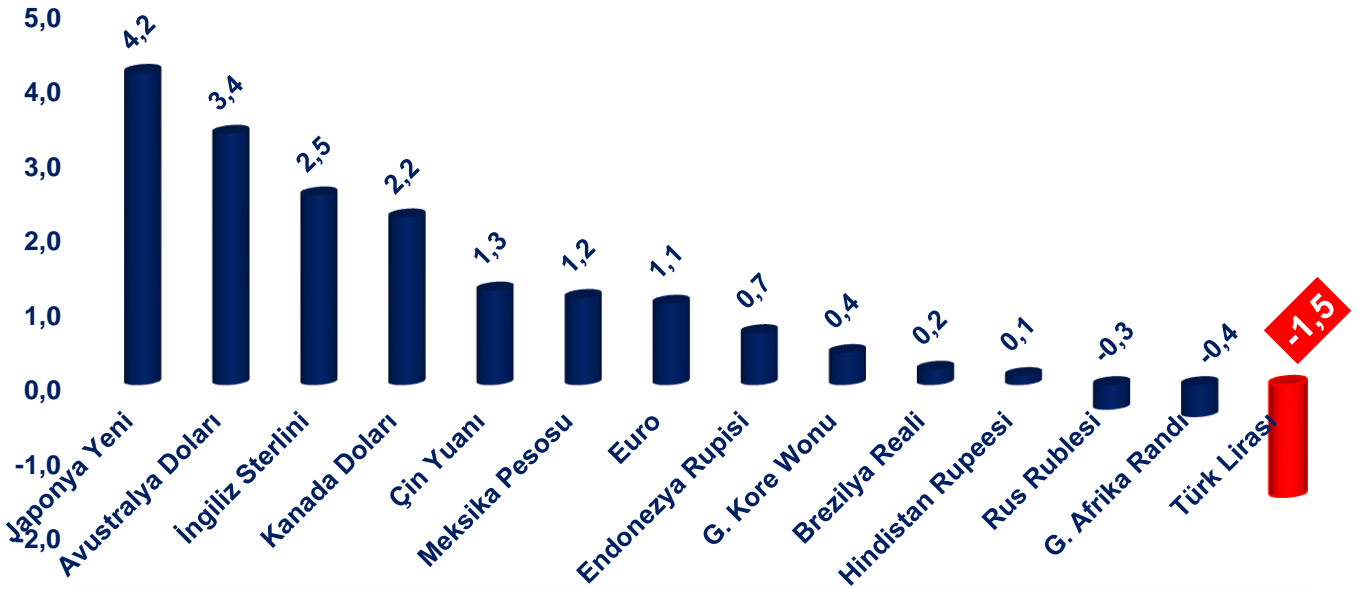
ÜLKELER	Para Birimi Değeri/Dolar (Kasım 2023)	Para Birimi Değeri/Dolar (Aralık 2023)	Değişim (%)
Japon Yeni	149,9	143,9	4,2
Avustralya Doları	1,5	1,5	3,4
İngiliz Sterlini	0,81	0,79	2,5
Kanada Doları	1,4	1,3	2,2
Çin Yuanı	7,2	7,1	1,3
Meksika Pesosu	17,4	17,2	1,2
Euro	0,93	0,92	1,1
Endonezya Rupisi	15.595,1	15.487,7	0,7
G. Kore Wonu	1.307,8	1.302,2	0,4
Brezilya Reali	4,9	4,9	0,2
Hindistan Rupees	83,3	83,2	0,1
Rus Rublesi	90,6	90,9	-0,3
G. Afrika Randı	18,5	18,6	-0,4
Türk Lirası	28,6	29,1	-1,5

Güncel veriler itibarıyla,

Dolar karşısında en çok değerlenen 3 para birimi; Japon Yeni, Avustralya Doları, İngiliz Sterlini

Dolar karşısında en çok değer kaybeden 3 para birimi; Türk Lirası, G. Afrika Randı, Rus Rublesi oldu.

KUZEY AMERİKA

ABD Dow Jones: %4,8
ABD S&P 500: %4,4
Kanada S&P/TSX: %3,6

EURO BÖLGESİ

Almanya DAX: %3,3
Fransa CAC40: %3,2
İtalya IT40: %2,6

İNGİLTERE

Londra FTSE100: %3,8

ASYA

Çin Shanghai: %-1,8
Japonya Nikkei225: %-0,1
G. Kore Kospi50: %6,1
Hindistan Nifty50: %7,9
Endonezya JTSE: %4,9
Rusya RTSI: %-2,8
S. Arabistan TASI: %7,1

TÜRKİYE

BİST 100: %-6,0

AFRİKA

G. Afrika JSE40: %1,2

AVUSTRALYA

Avustralya ASPX200: %7,1

LATİN AMERİKA

Brezilya IBX50: %5,3
Arjantin S&P Merval: %14,3
Meksika FTSE: %6,0

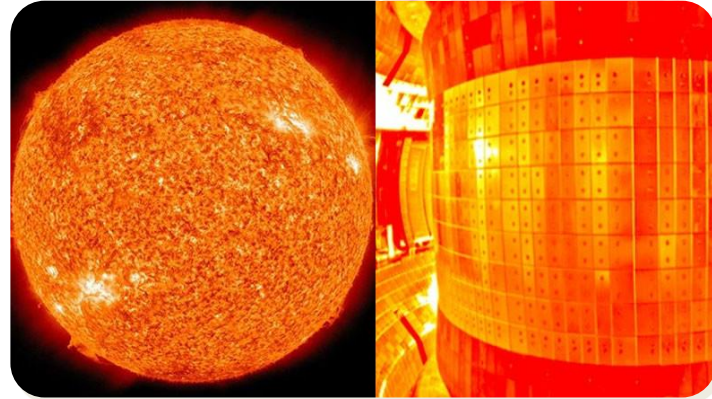

Google, AMIE (Articulate Medical Intelligence Explorer) adıyla teşhis koyabilen bir yapay zeka doktoru geliştirdiğini açıkladı. Yapılan açıklamaya göre AMIE, hasta bilgilerini anlamak ve mevcut tıbbi durumlar hakkında net açıklamalar sunmak üzere tasarlandı. Ayrıca, yapay zeka doktor sisteminin doktorların yerini almasının amaçlanmadığını, bunun yerine sağlık hizmetleri sırasında bir asistan olarak hareket edeceğini vurgulandı.

Hollanda hükümeti, yapay zekanın toplumu derinden etkileyeceğini açıklayarak, fırsatların yanında istihdam riski getireceğini de öngördü. Hollanda'da üç bakanın parlamentoya sunduğu Hükümetin Yapay Zeka Vizyonu başlıklı mektupta; iş dünyasını derinden etkileyeceği öngörülen yapay zekanın birçok fırsat yaratmasının yanı sıra tasarım, veri analizi, hukuk ve ofis sektöründe istihdam açısından risk oluşturmasının beklendiği bildirildi ve önlem alınması gerektiği vurgulandı.

Toyota başkanı Akio Toyoda, elektrikli araçların sanıldığı kadar yaygınlaşmadığını ve küresel otomotiv pazar payının yalnızca %30'unu oluşturacağını söyledi. Söz konusu öngörü, tüketicilerin net sıfır karbon hedefine uyum sağlama istekliliği konusunda endişeleri artırdı. Açıklamada, dünyada bir milyar insanın hala elektriksiz yaşarken elektrikli araçlara geçişin sağlanmasının zor olduğunu vurguladı.

Çin, yapay güneş olarak bilinen nükleer füzyon reaktörü için devlet destekli bir şirket kuracağını açıkladı. Nükleer füzyon reaktör sayesinde güneşin enerji üretme süreci taklit edilerek daha temiz ve güvenli bir enerji kaynağı sağlanması amaçlanıyor. Çin Füzyon Enerjisi'nin kuruluşu açılış töreniyle duyurularak Çin'in araştırma enstitüleri ve özel firmalar arasında dağılmış olan füzyon enerjisi araştırma ve geliştirme çalışmalarını birleştirdi.

ABD'nin yapay zeka ve silah sistemleri için çip üretimine yeni destek hazırlığı içinde olduğu bildirildi. Bu kapsamda Biden'ın çip üreticilerine sübvansiyon kararını yakın zamanda açıklaması bekleniyor. Intel, TSMC ve Samsung Electronics, sübvansiyonlardan yararlanması muhtemel şirketler olarak gösteriliyor. Teşvikler kapsamında önde gelen şirketlere ABD'de yeni fabrikalar kurmalarına yardımcı olmak üzere milyarlarca dolar sübvansiyon verebilir.

ENFLASYON (ARALIK 2023)

TÜFE
Yİ-ÜFE

Yıllık
%64,77
%44,22

Aylık
%2,93
%1,14

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %65,59, imalatta %53,68 ve su temininde %66,97 artarken, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %29,69 azalış gerçekleşti.

2023 Aralık ayında

TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK ARTIŞ

Konut
%40,39

Giyim ve ayakkabı
%40,74

Haberleşme
%51,02

Ev Eşyası
%58,46

YILLIK EN YÜKSEK ARTIŞ

Lokanta ve Oteller
%93,24

Eğitim
%82,06

Sağlık
%79,59

Ulaştırma
%77,14

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

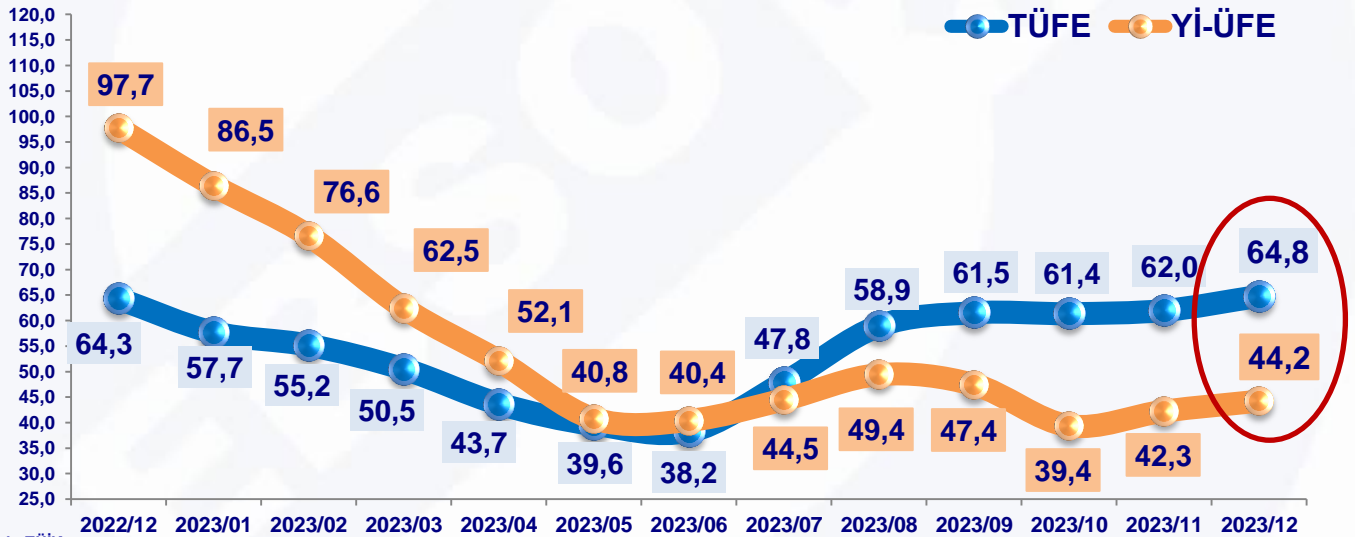
TÜFE

Yıllık %68,02

Aylık %2,39

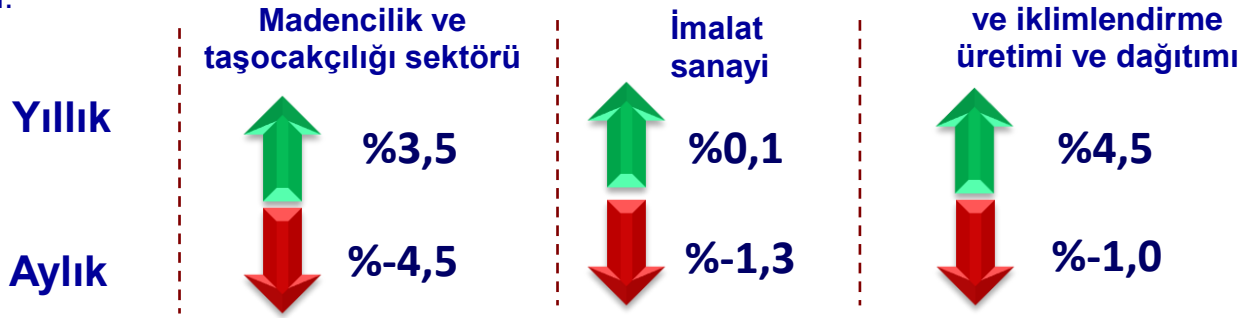
arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

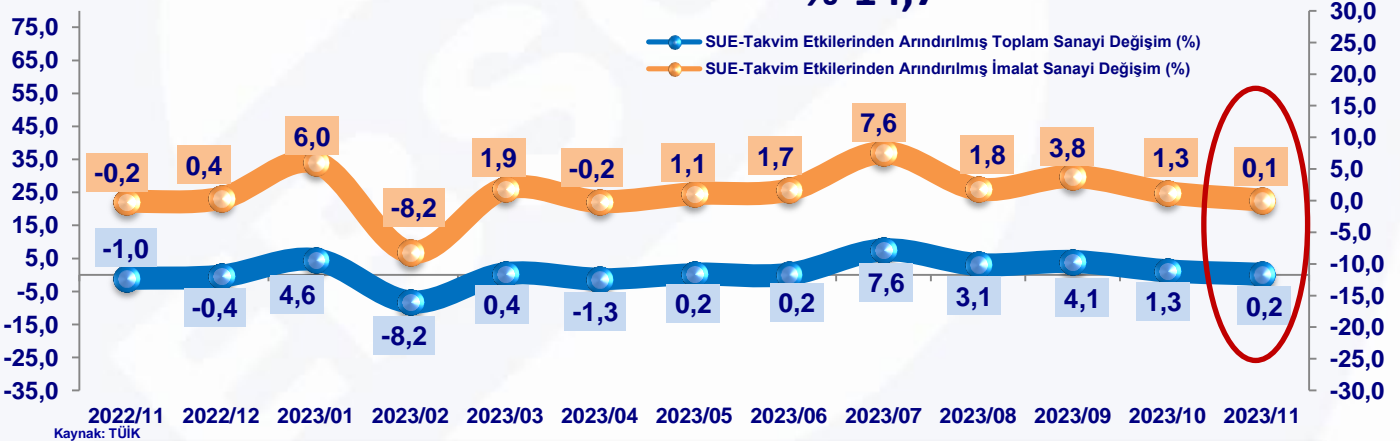
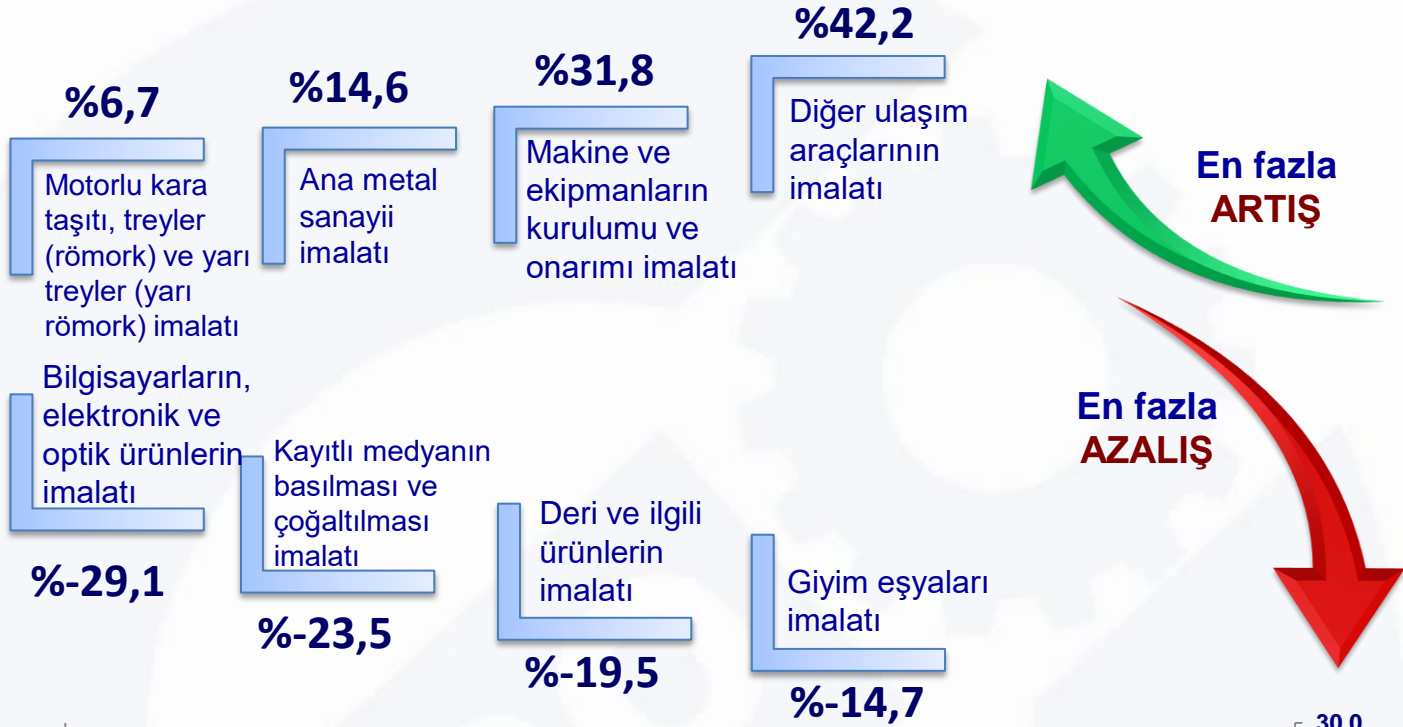

Sanayi üretim endeksi; 2023 yılı Kasım ayında yıllık bazda %0,2 artarken, aylık bazda ise %1,4 azaldı.

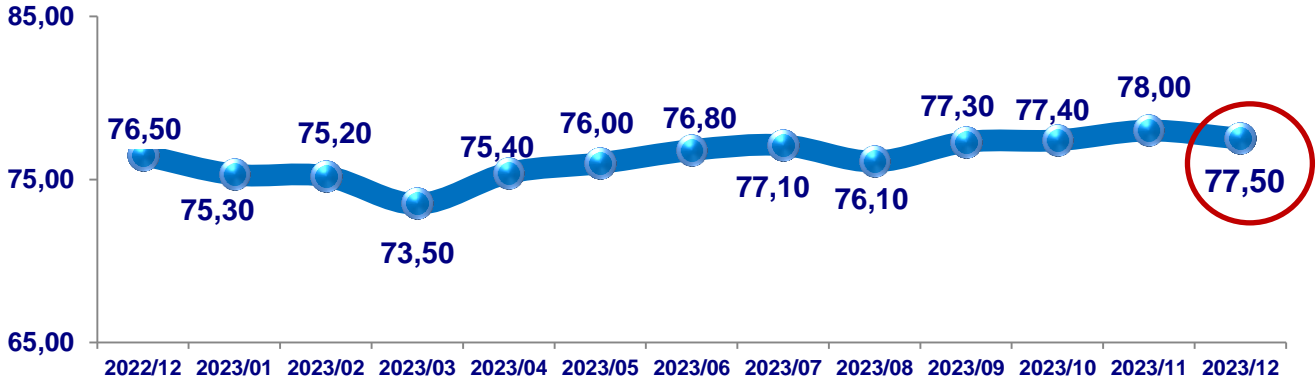

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre, dayanıklı tüketim malında % -7,3, ara malında % -1,4, sermaye malında % -1,4, enerjide % -1,3 ve dayanıksız tüketim malında % -0,1 azalış kaydedildi.

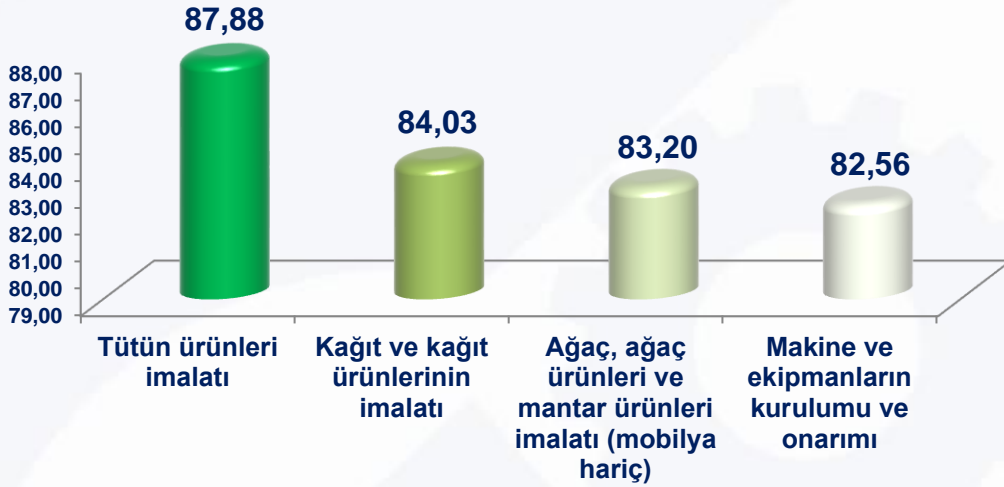
İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

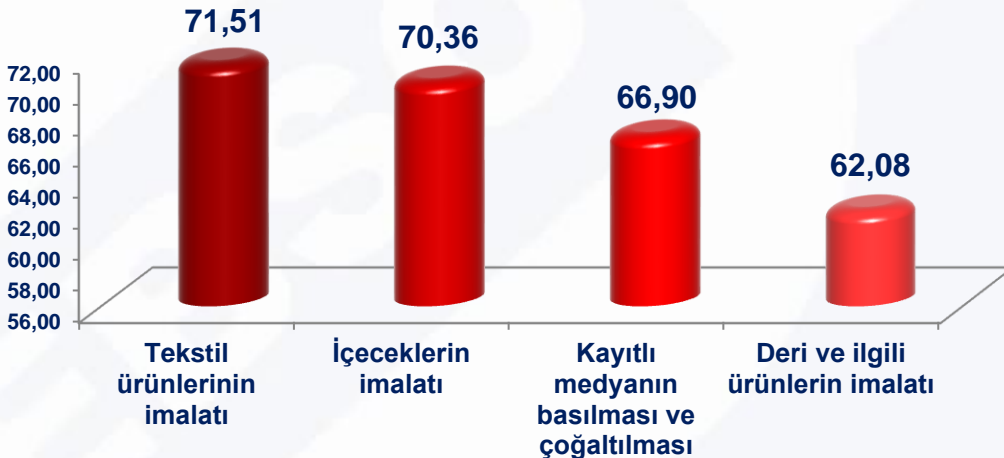
Kapasite Kullanımı; 2023 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak %77,50 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

İşsizlik Oranı

%9,0

İşsiz sayısı

115 bin kişi artarak

3 MİLYON 116 BİN kişi

İstihdam Oranı

%48,2

İstihdam edilenlerin sayısı

236 bin kişi azalarak

31 MİLYON 611 BİN kişi

İşgücü 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 122 bin kişi azalarak 34 milyon 726 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,2 puan azalarak %52,9 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %70,7 iken kadınlarda %35,5 oldu.

2023 yılında Kasım ayında İşsizlik oranı, erkeklerde %7,5 iken kadınlarda %11,8 olarak kaydedildi.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

Kasım	Toplam	
	2022	2023
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Milyon kişi)	65,0	65,6
İşgücü (Milyon kişi)	35,1	34,7
İstihdam (Milyon kişi)	31,5	31,6
İşsiz (Milyon kişi)	3,5	3,1
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,0	30,9
İşgücüne katılma oranı (%)	53,9	52,9
İstihdam oranı (%)	48,5	48,2
İşsizlik oranı (%)	10,1	9,0
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	16,7	16,5

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

GENÇ NÜFUSTA;
2023 yılı Kasım ayında;
İşsizlik Oranı %16,5
İstihdam Oranı %38,7
arttı.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,2 saat azalarak 43,8 saat olarak gerçekleşti.

	2022	2023
	Kasım	
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı (1)	%14,3	%14,9
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (2)	%16,9	%17,3
Atıl işgücü oranı (3)	%20,7	%22,7

TAMAMLAYICI
İŞGÜCÜ
GÖSTERGELERİ

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

(Aralık 2023)

(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ-1,1 puan
azalarak 99,1 ile
düşüşünü
sürdü.TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ2,0 puan ile
artarak 77,4
seviyesinde
gerçekleşti.EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ1,1 puan artarak
96,4 ile yönünü
yukarı çevirdi.

Reel kesim, Tüketici ve Ekonomi Güven endeksleri 2023 yılı Aralık ayında da iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2022			
Aralık	97,8	75,6	98,1
2022 Yıllık	104,6	71,3	96,8
2023			
Ekim	103,3	74,6	96,5
Kasım	100,2	75,5	95,3
Aralık	99,1	77,4	96,4

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2022 yılı Aralık ayında 122 milyar 211 milyon TL açık vermiş iken 2023 yılı Aralık ayında 842 milyar 532 milyon TL açık verdi.

ARALIK 2023

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%117,4

%271,2

550 MİLYAR TL

1 TRİLYON 392 MİLYAR TL

2023 yılı Aralık ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %108,3 oranında artarak 440 milyar 911 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %278,3 oranında artarak 1 trilyon 350 milyar 144 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2022 yılı Aralık ayında 103 milyar 966 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2023 yılı Aralık ayında 800 milyar 199 milyon TL faiz dışı açık verildi.

Milyon TL	Ara.23	Oca-Ara.23	2023/2022 Değişim Oranı (%) (Ocak-Aralık)
Bütçe Gelirleri	549.945	5.210.488	86,1
Bütçe Giderleri	1.392.477	6.585.456	123,8
Bütçe Dengesi	-842.532	-1.374.968	863,8

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

ÖDEMELER DENGESİ (KASIM 2023)

Cari işlemler hesabı; 2023 yılı Kasım ayında piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşerek yıllık bazda 2,7 milyar dolar açık verdi. Turizm gelirlerinin mevsimsel etkilerle birlikte azalışı cari açığa etkili oldu. 12 aylık kümülatifte ise, cari açık 49,6 milyar dolar seviyesine geriledi.

Milyon Dolar	Kasım		Ocak-Kasım		12 Aylık Kümülatif
	2022	2023	2022	2023	2023
CARİ İŞLEMLER HESABI	-4.043	-2.722	-43.070	-43.605	-49.621
SERMAYE HESABI	-1	-14	-28	-197	-204
FİNANS HESABI	-1.799	-4.710	-18.390	-53.848	-58.653
Doğrudan Yatırımlar (net)	-891	-921	-8.194	-3.988	-4.461
Portföy Yatırımlar (net)	-538	-5.367	14.356	-6.619	-7.447
Diğer Yatırımlar (net)	-3.983	-5.128	-34.429	-39.236	-45.174
Rezerv Varlıklar (net)	3.613	6.706	9.877	-4.005	-1.571
Net Hata ve Noksan	2.245	-1.974	24.708	-10.046	-8.828

2023 yılı Kasım ayında, net doğrudan yatırımlarda 921 milyon dolar ile son 18 ayın en yüksek seviyesinde sermaye girişi kaydedildi. Portföy yatırımları ivme kazanarak 5,4 milyar dolar ile sermaye girişi yaşandı. Diğer yatırımlar, 5,1 milyar dolar ile sermaye girişini sürdürdü.

Rezerv varlıklar; 2023 yılının Kasım ayında, 6,7 milyar dolar artarken, 2023 yılı Ocak-Kasım döneminde ise 4,0 milyarlık bir düşüş gerçekleşti. Kasım ayında net hata ve noksan kaleminde 2,0 milyar dolar, 2023 yılı Ocak-Kasım döneminde ise, 10 milyar dolar sermaye çıkışı kaydedildi.

Sınırlı da olsa ihracattaki artış ile petrol fiyatlarının dengelenmesi ile ithalatta azalış gözlemlendi. Öte yandan ana ihracat pazarlarındaki ekonomik aktiviteler zayıf seyrini sürdürmektedir. Önümüzdeki günlerde küresel ekonomi politikaları, enerji fiyatları ve iç talebin seyri cari açığın yönünde etkili olacaktır.

Doğrudan yatırımlar

-921
Milyon \$

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

-5,1
Milyar \$

Sermaye girişi

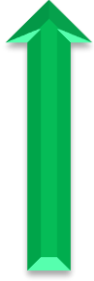
Portföy yatırımları

-5,4
Milyar \$

Sermaye girişi

Kaynak: TCMB

İhracat

%5,2

23,0 MİLYAR \$

İthalat

% -5,7

28,9 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

% -32,6

-5,9 MİLYAR TL

Milyar Dolar

İhracat (FOB)

İthalat (CIF)

Dış Ticaret Dengesi

Ara Malları
(Hammadde) İthalatı

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Kasım 2022	231,3	13,9	331,1	36,6	-99,8	153,5	267,7	43,1
Ocak-Kasım 2023	232,8	0,7	332,7	0,5	-99,9	0,1	241,4	-9,8
Kasım 2022	21,9	1,9	30,7	14,0	-8,8	61,3	23,7	10,9
Kasım 2023	23,0	5,2	28,9	-5,7	-5,9	-32,6	19,5	-17,5

2022 yılı Kasım ayında %38,7 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2023 yılı Kasım ayında %38,6 düştü. AB'ye yapılan ihracat %4,9 oranında artarak 8,9 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %9,2 oranında artarak 8,9 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2023 yılı Kasım ayında;

İhracat %3,8 artarak

1,4 milyar \$,

İthalat %-8,2 azalarak

1,0 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,8

Motorlu kara taşıtları

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

5,3

2,2

Kazanlar, makineler

Kazanlar, makineler

3,5

1,9

Kıymetli veya yarı
kıymetli taşlar

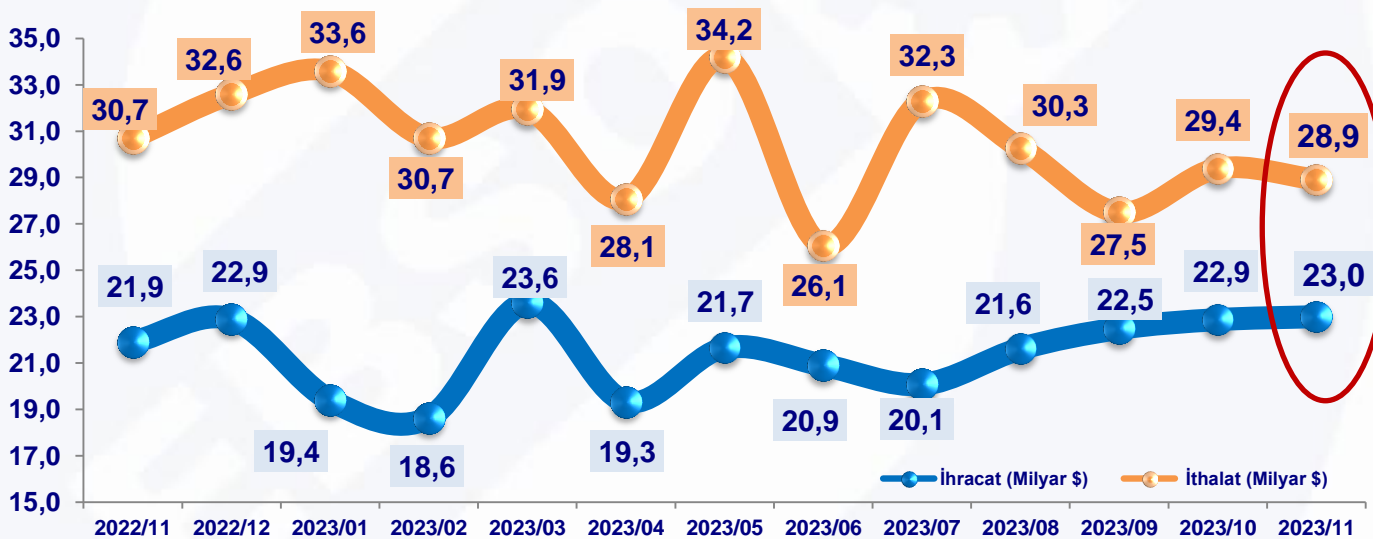
Motorlu kara taşıtları

2,9

1,6

Mineral yakıtlar,
mineral yağlarKıymetli veya yarı
kıymetli taşlar

2,7

Kaynak: TÜİK

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	SON VERİLER		
				2023/I	2023/II	2023/III
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,9	905,8	246,1	271,6	295,8
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.592	10.655	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,9	11,4	5,5	4,0	3,9	5,9
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,0	18,6	4,3	1,4	-1,9	6,2
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,6	31,8	31,6
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,2	47,5	48,2	48,6	48,2
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,2	3,0	3,1
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	9,1	8,6	9,0
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,6	22,8	19,6	16,6	16,2	16,5
ENFLASYON (%)	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Yİ-ÜFE (yıllık)	25,2	79,9	97,7	39,4	42,3	44,2
YD-ÜFE (yıllık)	37,6	87,6	49,9	57,3	59,2	58,4
TÜFE (yıllık)	14,6	36,1	64,3	61,4	62,0	64,8
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
İhracat	170	225	254	22,5	22,9	23,0
İthalat	220	271	364	27,5	29,4	28,9
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-5,0	-6,5	-5,9
Cari İşlemler Dengesi	-31,9	-7,2	-49,6	1,9	10 Milyon \$	-2,7
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	Ağu.23	Eyl.23	Eki.23
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL) (Nominal Değer)	834	877	1.374	104,9	97,7	74,2
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.145	12.484	13.538	1.302	1.222	1.117
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.985	190	664	642
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	11.124	10.403	12.519
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	2.246	2.417	5.952
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	Ağu.23	Eyl.23	Eki.23
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-121,9	-120,2	-88,2	-78,9	-79,8	-77,6
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023-I	2023-II	2023-III
Dış Borç Stoku	429,4	437,6	459,3	476,8	478,4	482,6
Kamu	177,6	179,7	186,2	197,3	195,3	194,8
Özel	230,4	231,8	240,3	240,1	236,8	242,1
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	2.860	2.967	3.086
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023/III	Eki.23	Kas.23
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	171,2	166,0	158,8	157,5	158,2	163,6
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Tavk. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,6	6,0	4,1	1,3	0,2
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,8	7,2	3,8	1,3	0,1
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Kapasite Kullanım Oranı	71,9	76,6	77,2	77,4	78,0	77,5
GÜVEN ENDEKSLERİ	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Reel Kesim Güven Endeksi	98,2	110,6	104,6	103,3	100,2	99,1
Tüketici Güven Endeksi	81,0	79,0	71,3	74,6	75,5	77,4
Ekonomik Güven Endeksi	88,4	99,0	96,8	96,5	95,3	96,4
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
Sanayi Ciro Endeksi	247,1	412,2	883,7	1.513,2	1.564,6	1.554,2
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	Ağu.23	Eyl.23	Eki.23
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon (Mwh))	294,1	319,1	320,1	31,4	26,8	24,6
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon (Mwh))	233,4	253,5	253,0	25,8	23,9	21,1
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Bütçe Dengesi	-175,3	-201,5	-142,7	-95,5	75,6	-842,5
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	Eyl.23	Eki.23	Kas.23
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	572	420	292	17	17	19
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	2.130	2.755	3.019	420	335	333
KARŞILIKSIZ ÇEK	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	195.084	152.579	123.601	18.340	13.603	10.881
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	82.033	44.761	29.868	3.451	2.115	1.053
BORSA VE DÖVİZ	2020	2021	2022	Eki.23	Kas.23	Ara.23
BIST 100 Endeksi	1.134	1.498	3.081	7.514	7.949	7.470
Dolar/TL	7,01	8,89	16,56	27,80	28,59	29,02
İmalat PMI Endeksi	50,0	52,1	48,2	48,4	47,2	47,4

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.395	4.425	4.462			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (%)	6,3	7,1	8,2			
TR Nüfus Artış Hızı (%)	5,5	12,7	7,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.486	1.588	1.731			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	33,5	32,9	32,4			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	307	273	260			
İşsizlik Oranı (%)	17,1	14,7	13,0			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	478	511	-			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,1	28,3	-			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,5	14,2	-			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyar TL)	6,4	-	-			
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	3,0	-	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	75	74	80			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	109	124	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişi başı MG (Dolar)	9.967	11.668	-			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)				Eylül.23	Ekim.23	Kasım.23
İhracat	11.597	14.774	17.012	1.385	1.373	1.445
İthalat	8.465	10.921	13.625	1.092	995	1.022
Dış Ticaret Dengesi	3.132	3.854	3.387	294	378	423
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,8	6,6	6,7	6,2	6,0	6,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)				2023-I	2023-II	2023-III
Kapasite Kullanım Oranı	59	63	65	62	65	64
PROTESTOLU SENETLER				Eylül.23	Ekim.23	Kasım.23
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	32.749	28.857	20.596	1.194	1.166	1.401
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,7	6,9	7,1	7,0	7,0	7,4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	581	668	517	98	97	102
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Eylül.23	Ekim.23	Kasım.23
Belge Adedi	524	679	812	62	62	71
Yatırım (Milyon TL)	37.283	45.499	77.754	1.481	3.633	4.078
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,5	5,2	5,7	1,5	4,9	7,7
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,3	6,1	5,2	1,7	6,2	9,3
MALİ / FİNANS				Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Bütçe Gelir/Gider	4,4	4,8	5,1	4,4	4,5	4,4
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,5	11,4	10,5	9,7	9,4	9,6
BANKACILIK				2023-I	2023-II	2023-III
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	102,4	88,4	87,4	90,3	88,8	84,1
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,8	5,6	5,5	5,3	5,5	5,4
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,2	4,9	5,2	5,2	5,2	5,2
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Kurulan Şirket Sayısı	6.274	6.654	8.136	719	670	747
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,1	5,8	6,5	6,4	6,0
Kapanan Şirket Sayısı	939	976	1.452	123	111	378
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,0	6,3	5,5	4,6	6,4
MARKA-PATENT SAYISI				Eylül.23	Ekim.23	Kasım.23
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	5.348	6.969	9.068	906	958	1.091
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,1	6,5	6,7	6,5	7,3
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	89	139	163	15	38	41
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,2	4,8	3,1	5,4	4,7
TURİZM				Eylül.23	Ekim.23	Kasım.23
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	297	636	1.462	187	156	54
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,3	2,6	3,3	3,2	3,1	2,1
MOTORLU KARA TAŞITLARI				Eylül.23	Ekim.23	Kasım.23
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,2	6,3	6,2	6,3

YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

X

Instagram

Threads

Facebook

LinkedIn

Youtube

